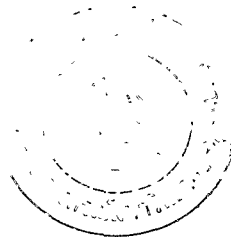

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคหัวใจเป็นโรคที่เกิดได้กับทุกคนไม่เลือกเพศ วัยและเป็นมาตั้งแต่กำเนิดก็ได้ ภัยเหตุนี้เองเมื่อปี พ.ศ. 2511 องค์การอนามัยโลก ได้จัดคำขวัญในวันอนามัยโลกว่า "หัวใจที่มีสุข" หรือ "Your heart is your health" โดยที่เล็งเห็นแล้วว่าโรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือดมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวงการแพทย์ และแนวโน้มของโรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือดนับวันจะสูงขึ้น ๆ ถึงแม้ว่าความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์จะก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใดก็ตามก็ไม่สามารถลดอัตราการเกิดของโรคระบบหัวใจและหลอดเลือดนี้ได้ ทั้งนี้ดูได้จากสถิติการตายจากโรคหัวใจเพิ่มจากอันดับที่ 5 ในปี พ.ศ. 2511 มาเป็นอันดับที่ 2 ในปี พ.ศ. 2515 และยังคงอยู่ในอันดับนี้มาตลอด¹

คำว่า "โรคหัวใจ" ได้แบ่งออกเป็นดังนี้

1. โรคหัวใจแต่กำเนิด เป็นโรคที่พบได้ประมาณ 0.3% ของเด็กเกิดใหม่ สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคนี้ยังไม่แน่ชัด แต่มีมูลเหตุหลายประการที่อาจจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคได้ เช่นก: "พันธุ" หรือมารดาที่ตั้งครรภ์ 3 เดือนแรกเป็นหัดเยอรมันจะทำให้บุตรที่เกิดมามีความพิการทางหัวใจและอวัยวะอื่น ๆ ได้ถึง 20% นอกจากนี้ยาบางอย่างที่มารดารับประทานในระหว่างตั้งครรภ์ก็อาจเป็นผลทำให้เกิดโรคหัวใจได้

¹"Place of Death," Public Health Statistics, Ministry of Public Health (Bangkok, Thailand 1972) : 114

อาการแสดงของโรคหัวใจแต่กำเนิดมีดังนี้ อาการเขียว หายใจแรงและเร็ว หัวใจเต้นเร็ว หรืออาจมีอาการบวมซึ่งมักเป็นที่เท้าทั้ง 2 ข้างและอาจจะลามมาที่หน้าและทั้งตัวในรายที่เป็นมาก บางรายไม่มีอาการแสดงอย่างใดเลย แต่อาการจะปรากฏให้เห็นเมื่อเวลาที่เด็กโตขึ้น เช่นอาการเหนื่อยง่ายกว่าเด็กธรรมดาและจะมีอาการเขียวมากขึ้น ความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอาจช้ากว่าปกติ ในบางรายอาจจะเป็นหัวใจและไอบ่อย ๆ เป็นประมาณเดือนละ 1-2 ครั้ง

การรักษาโรคหัวใจแต่กำเนิด บางชนิดไม่ต้องให้การรักษาแต่อย่างใดเพราะโตขึ้นก็จะหายได้เอง บางชนิดใช้วิธีผ่าตัด แต่ก็มีบางชนิดที่ยังไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ ไม่ว่าจะทางยาหรือทางผ่าตัด

2. โรคหัวใจรูมาติก เป็นโรคหัวใจพิการที่เกิดจากไขรูมาติก ซึ่งไขรูมาติกนี้พบได้ทั่วโลก ในประเทศไทยก็พบว่ามียากพอสมควร สาเหตุของโรคทราบแน่ชัดว่า มีความสัมพันธ์กับเชื้อแบคทีเรียที่ชื่อว่า Streptococcus ซึ่งทำให้เกิดโรคคอเจ็บได้ อายุที่เป็นได้ตั้งแต่อายุ 2 ปีขึ้นไปจนถึง 12 ปี และหลัง 12 ปีไปแล้วก็ยังอาจพบได้แต่น้อยมาก โรคนี้เป็นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง

อาการของไขรูมาติก มีไข้ เจ็บคอ ไอเล็กน้อย ต่อมาจะปวดบวมแดงร้อนที่บริเวณข้อต่อโดยเฉพาะข้อใหญ่ ๆ นอกจากนี้อาจจะมีอาการมึนงงเฉื่อยง่าย อาการที่สำคัญที่สุดคือทำให้เกิดเชื้อหุ้มหัวใจ กล้ามเนื้อหัวใจและลิ้นหัวใจอักเสบ ซึ่ง 50% จะหายไปได้เอง แต่อีก 50% จะกลายเป็นโรคหัวใจพิการไปตลอดชีวิต

การรักษาและป้องกัน ควรจะทำตั้งแต่เริ่มมีอาการของไขรูมาติก มิฉะนั้นจะกลายเป็นโรคหัวใจอักเสบต่อไป

3. โรคลิ้นหัวใจอักเสบจากเชื้อแบคทีเรีย เป็นการอักเสบของลิ้นหัวใจ แบ่งได้ 2 ชนิดตามความรุนแรง

ก. การติดเชื้ออย่างรุนแรงของเยื่อภายในหัวใจ (Acute bacterial endocarditis) ทำให้มีไข้สูง หัวใจมีเสียง murmur มีอาการ และอาการแสดงการอุด

ต้นตามตำแหน่งของการอุดตัน ซึ่งมักจะเกิดจากเชื้อ staphylococcus aureus, pneumococci, gonococci เป็นต้น

ข. การติดเชื้ออย่างช้า ๆ ของเยื่อภายในหัวใจ (subacute bacterial endocarditis) เป็นการติดเชื้อซึ่งมีอยู่เป็นระยะนาน ทำให้มีไข้ขึ้นบ่อยครั้ง น้ำหนักตัวลด อ่อนเพลีย ปวดข้อ ซึ่งมักเกิดจากเชื้อ streptococcus viridans, streptococcus faccalis และ staphylococcus aureus เป็นต้น

สาเหตุของโรคลิ้นหัวใจอักเสบ มักพบว่ามีส่วนสาเหตุเนื่องมาจากหัวใจมีความพิการมาแต่กำเนิดอยู่แล้ว เช่น หัวใจมีรูติดต่อกันระหว่างห้อง โรคลิ้นหัวใจรั่วหรือตีบ สาเหตุที่สำคัญอีกประการคือพบได้ในโรคหัวใจพิการหลังกำเนิด เช่นในโรครูมาติก หัวใจพิการอันเกิดจากโรคหิฟฟิลิส นอกจากนี้ก็พบได้จากการติดเชื้อแบคทีเรียซึ่งพบได้ 2% ของโรคหัวใจทั้งหมด เชื้อโรคเข้าสู่กระแสโลหิตได้ทางเข้าหรือแผลเปิดในบริเวณหนึ่งบริเวณใดของร่างกาย เช่น จากแผลในปาก ฟันผุ ถอนฟัน หรือจากการสวนปัสสาวะ เป็นต้น

อาการแสดงของโรคลิ้นหัวใจอักเสบได้แก่ ไข้ ระยะรุนแรงจะมีไข้สูงตลอดเวลา รายที่รุนแรงน้อยจะมีไข้อยู่หลายวันถ้าไม่รักษาอาจจะมีไข้เป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน นอกจากนี้จะมีอาการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ปวดเมื่อยตามตัว มีอาการช็อค พบได้ 75% นอกจากนี้ยังพบจุดจ้ำตามใต้เล็บมือเล็บเท้าและตามตัวทั่วไป เยื่อหุ้มอ่อนทุกแห่ง ปลายนิ้วมือและนิ้วเท้าโตและเขียว ซึ่งพบได้ถึง 50% ในโรคลิ้นหัวใจอักเสบ และยังพบว่าก้อนเลือดและแบคทีเรียที่เกาะที่ลิ้นหัวใจหลุดและลอยไปอุดตันเส้นเลือดตามที่ต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการอุดตันของหลอดเลือด ซึ่งเมื่อไปอุดตันที่ใดก็จะแสดงอาการของการอุดตันของหลอดเลือดในตำแหน่งนั้น ๆ

การรักษาและป้องกัน สิ่งที่สามารป้องกันได้คือระวังเรื่องฟันผุ เพราะฟันเป็นแหล่งที่ทราบแน่ชัดว่า เป็นทางเข้าแพร่ของเชื้อแบคทีเรีย ดังนั้นจึงควรให้ทันตแพทย์ตรวจฟันเป็นประจำ ในรายที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดก็ควรต้องฉีดยาปฏิชีวนะก่อนและหลังถอนฟันทุกครั้ง การรักษาแบ่งได้เป็น 2 พวกใหญ่คือ รักษาด้วยยาเพื่อทำลายเชื้อแบคทีเรีย

และเพื่อป้องกันไม่ให้หัวใจและลิ้นหัวใจถูกทำลาย ยาที่ให้คือยาปฏิชีวนะในขนาดสูง ซึ่งยานี้คือ penicillin สำหรับรายที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพแล้ว เพื่อแก้ไขความพิการของหัวใจที่เกิดขึ้น จะใช้วิธีผ่าตัด

4. โรคหัวใจอักเสบเนื่องจากเชื้อไวรัส พบได้ตั้งแต่เด็กคลอดใหม่จนถึงเด็กโต แม้ในผู้ใหญ่ก็ยังมีพบได้ อาการเริ่มด้วยไอเล็กน้อย 2-3 วัน เมื่อหายแล้วก็มีอาการบวมให้เห็นที่หน้าขา รายที่เป็นมากจะบวมทั้งตัว เด็กจะมีอาการซึมและเพลีย หัวใจเต้นเร็วแต่ค่อยและอาจเต้นไม่เป็นจังหวะ ถ้าเป็นกับเด็กเล็ก ๆ จะมีอาการรุนแรงและตายได้ง่าย แต่ในเด็กโตจะมีความรุนแรงน้อยกว่า นอกจากนี้ก็มีโรคหัวใจอักเสบเนื่องจากอย่างอื่น คือ เกิดจากโรคอื่นได้เช่น โรคคอตีบ โรคหัด โรคทางทวาร โรคโปลิโอ เป็นต้น

5. โรคความดันโลหิตสูง องค์การอนามัยโลกได้ตั้งข้อกำหนดของคำว่าแรงดันเลือดสูงหรือความดันโลหิตสูงดังนี้ แรงดันเลือดสูงคือ ภาวะแรงดันในเส้นเลือดขณะที่หัวใจบีบตัวมีค่าสูงกว่า 140 มม.ปรอท และมีแรงดันในเส้นเลือดขณะที่หัวใจคลายตัวมีค่าสูงกว่า 90 มม.ปรอท โรคนี้เป็นได้แม้แต่ในเด็ก ทั้งนี้แล้วแต่สาเหตุของโรค เช่น โรคไตอักเสบเฉียบพลันและเรื้อรัง เส้นเลือดเลี้ยงไตตีบหรืออุดตัน โรคเนื้องอกของต่อมเหนือไต โรคเส้นเลือดแดงใหญ่ตีบหรืออุดตัน โรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ หญิงตั้งครรภ์และบวมมาก ๆ หรือแม่แต่ในคนธรรมดา แต่อยู่ในสภาวะที่ตึงเครียดก็อาจทำให้ความดันเลือดสูงได้ นอกจากนี้พบว่า เป็นกรรมพันธุ์ได้

อาการแสดงของโรคคือ ปวดศีรษะตรงบริเวณท้ายทอยทั้งสองข้าง บางรายราวถึงศีรษะด้านหลังหรือขมับทั้งสองข้าง รายที่เป็นมากจะทำให้ตามัว โรคแทรกซ้อนที่สำคัญมีเส้นโลหิตของสมองอุดตันหรือแตกทำให้ตายได้ในทันที ถ้าเส้นเลือดเลี้ยงไตแข็งจะทำให้เกิดอาการทางโรคไต ถ้าเส้นเลือดเลี้ยงตาแข็งจะทำให้ตาฝ้ามัว และถ้าเส้นเลือดที่เลี้ยงหัวใจแข็งจะทำให้เกิดอาการของกล้ามเนื้อหัวใจตาย ถ้าเป็นความดันโลหิตสูงอยู่นาน ๆ จะทำให้หัวใจโตและพองขึ้น และเกิดหัวใจวายได้

การรักษา รักษาทั่ว ๆ ไป เช่น อ้วนก็ลดน้ำหนัก จำกัดเกลือโดยเฉพาะผู้ที่มีอาการบวม จำกัดการออกกำลังกาย ให้อาการสงบประสาท ลดแรงดันเลือดสูงโดยใช้ยา

หรือในรายที่เป็น secondary hypertension ซึ่งทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดความดันโลหิตสูง โดยผ่าตัดเอาสาเหตุออก แรงดันเลือดจะลดลงเอง

6. โรคหัวใจวาย คือภาวะของหัวใจล้มเหลว (cardiac failure) คือหัวใจไม่สามารถสูบฉีดโลหิตไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้พอเพียง ภาวะหัวใจล้มเหลวจะเกิดขึ้นเฉพาะข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้างก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุที่ทำให้เกิดแต่อย่างใดก็ตาม เมื่อหัวใจข้างใดข้างหนึ่งล้มเหลวก็จะทำให้หัวใจอีกข้างหนึ่งล้มเหลวตามไปด้วย ภาวะที่หัวใจทั้งสองข้างล้มเหลวเราเรียกว่า Congestive heart failure

สาเหตุที่ทำให้หัวใจห้องซ้ายล้มเหลวคือ แรงดันเลือดสูง กล้ามเนื้อหัวใจตาย โดยเฉพาะบริเวณห้องล่างซ้าย โรคลิ้นหัวใจรั่วหรือตีบ ส่วนสาเหตุที่ทำให้หัวใจห้องขวาล้มเหลวคือ กล้ามเนื้อหัวใจตายโดยเฉพาะบริเวณห้องล่างขวา โรคทางระบบหายใจ เช่น Chronic emphysema Chronic pulmonary tuberculosis โรคลิ้นหัวใจเช่น Tricuspid stenosis และ Congenital pulmonaric stenosis หรือจาก Constrictive Pericarditis

อาการของหัวใจห้องซ้ายล้มเหลว เริ่มแรกผู้ป่วยจะมีอาการเพลีย หายใจลำบาก จะต้องนั่งหายใจ มีเสมหะสีขาวและเป็นฟองเล็ก ๆ ออกมาจากปากตลอดเวลา ซีฟจรจะเบาและเร็ว ผู้ป่วยจะไอและอาปากเหมือนหายใจไม่ออก มีอาการเขียวตามมือและเท้าต่อมาจะลามถึงปากและลิ้น ผู้ป่วยจะมีอาการเป็นพัก ๆ โดยปกติจะเป็นในเวลากลางคืน คือผู้ป่วยจะนอนหลับสบายพอตกตีจะตกใจตื่นรู้สึกหายใจไม่ออก รู้สึกต้องหายใจอย่างแรงจะเป็นอยู่นานประมาณ 10-30 นาที จึงทุเลาลง นอกจากนี้ผู้ป่วยอาจจะไอและหอบมีอาการเหมือนคนเป็นหืด อาจมีอาการแน่นที่ขอกอกและรู้สึกเป็นลม มีเหงื่อออกท่วมตัว

อาการของหัวใจห้องขวาล้มเหลว มีอาการบวม ตอนแรกจะบวมที่เท้าทั้งสองข้างก่อน และลามมาที่ขาทั้งสองข้างและหน้า ในรายรุนแรงจะบวมทั้งตัว ตับโตและเจ็บ เบื่ออาหาร คลื่นไส้ เกิดจากการกั่งของเลือดในเส้นเลือดในทางเดินอาหาร ปลายมือปลายเท้าเย็นจากการมี cardiac output ต่ำ เส้นเลือดดำที่คอโป่ง

การรักษาโรคหัวใจวาย ต้องรักษาตามสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น ถ้ามีลิ้นหัวใจตีบก็ ต้องได้รับการผ่าตัดลิ้นหัวใจให้กว้างขึ้น สำหรับในรายที่ลิ้นหัวใจรั่วก็ผ่าตัดซ่อมให้แคบเข้า เป็นต้น นอกจากนี้เป็นการรักษาด้วยยา ยาที่ใช้ในการรักษาคือ ดิจีเทอสิส (digitalis) ช่วยเพิ่มความสามารถในการบีบตัวของกล้ามเนื้อหัวใจ ยาขับปัสสาวะเพื่อขับน้ำและเกลือ ออก ในระยะที่เป็นรุนแรงถึงกับมีอาการหอบและเหนื่อย ต้องให้ยาขยายหลอดเลือดซึมเข้าเส้น โดยผสมกับกลูโคส และให้ออกซิเจนเพื่อช่วยหายใจด้วย นอกจากนี้ให้รับประทานเกลือเล็กน้อย และน้ำน้อย ๆ

7. โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โรคนี้มักพบในคนที่มียุระหว่าง 40-70 ปี พบ ในเพศชายมากกว่าเพศหญิง ประมาณ 3 : 1¹ โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ (Coronary Heart Disease) หมายถึงโรคหัวใจที่เกิดจากการแข็งตัวของหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจ (Atherosclerosis)

สาเหตุ ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นเพราะอะไรที่ทำให้หลอดเลือดแข็งตัว แต่ใน บุคคลที่เป็นโรคนี้อาจมีสิ่งร่วมที่คล้ายคลึงกัน คือ อายุพบในคนสูงอายุ พบในชายมากกว่าหญิง เป็นกรรมพันธุ์ มีระดับไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง ออกกำลังกายน้อย ชอบสูบบุหรี่ และมีความเครียดในการดำรงชีวิต เป็นต้น

อาการ มีอาการเจ็บหน้าอก ที่เรียกว่า Angina pectoris เกิดเนื่องจากการขาดเลือดไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจ จะมีอาการเจ็บ แน่นที่บริเวณหน้าอกทั้งสองข้าง โดยเฉพาะด้านซ้าย อาการเจ็บนี้อาจจะร้าวไปที่ไหล่ซ้าย-ขวา แขนซ้าย-ขวา อาการเจ็บ หน้าอกนี้จะเป็นอยู่ราว 10 นาที อาการเจ็บหน้าอกนี้มักจะเป็นหลังจากออกกำลังกาย หรือ หลังจากรับประทานอาหารอิ่มใหม่ ๆ โหมโท กังวล หรือตื่นเต้น อาการเหล่านี้จะทุเลาลง เมื่อได้พักผ่อน ในรายที่เป็นรุนแรงจะมีอาการเจ็บหน้าอกนานกว่า 10 นาที และจะทำให้

¹ ลินต์ เจียมประภา, "โรคหัวใจ," วารสารจดหมายเหตุการพยาบาล 20 (กรกฎาคม 2514) : 179

เลือดไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจตาย ถ้าเป็นน้อยมีอาการคล้ายเป็นลม อ่อนเพลียเจ็บหน้าอก แต่ในรายที่เป็นมากผู้ป่วยจะมีอาการช็อคและอาจถึงแก่กรรมได้ง่าย

การรักษา ให้พักผ่อนโดยเฉพาะใน 24-48 ชั่วโมงแรกที่มีอาการเจ็บหน้าอก ให้อาลดความเจ็บปวด เช่นมอร์ฟีน (morphine) เป็นต้น ให้ออกซิเจน ให้อากล่อมประสาท เพื่อจะพักพักผ่อนและช่วยลดการใช้ออกซิเจน ให้อาระบายเพื่อผู้ป่วยจะได้ไม่ต้องเบ่งถ่าย อุจจาระ ให้อาลดอาการเจ็บหน้าอก มีทั้งยาอมใต้ลิ้น เช่น nitroglycerine เป็นต้น

ในจำนวนโรคหัวใจดังกล่าวมาแล้ว พบว่าในปัจจุบันนี้โรคหลอดเลือดหัวใจตีบเป็นโรคที่แพร่หลายมากและเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของสาเหตุแห่งการตายจากโรคหัวใจทั้งหมด ด้วยเหตุนี้เองผู้ป่วย ญาติ ตลอดจนประชาชนทั่วไปควรจะรู้ถึงความจำเป็นมาของโรค การป้องกันและการปฏิบัติตนของผู้ป่วย เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำรงชีพอย่าง ผาสุก ในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยนี้ พยาบาลในฐานะที่เป็นผู้หนึ่งของทีมสุขภาพ สามารถที่จะช่วยให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้ถึงการดำรงชีพด้วยตนเอง สเตลล่า ไอ เฮย์ และ เฮเลน ซี แอนเดอร์สัน (Stella I. Hay and Helen C. Anderson) ได้กล่าวว่า พยาบาลสามารถที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยได้มาก ตั้งแต่ความรู้เรื่องโรคที่เขาเป็นอยู่ เช่นให้เขารู้ว่าเขาเป็นโรคอะไร สภาวะของโรคในขณะนี้เป็นอย่างไรรู้ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างไรบ้าง นอกจากนี้พยาบาลสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน การดำเนินชีวิตในสังคม การยอมรับในสภาพเจ็บป่วย การวัดสภาวะสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับโรคที่เป็นอยู่ ความคาดหวังที่จะหาย ตลอดจนให้กำลังใจและให้ผู้ป่วยยอมรับในการที่จะต้องพึ่งตนเอง¹

การพึ่งตนเองหรือการดูแลตนเองหรือการปฏิบัติตน (Self Care) นี้ นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งต่อการดำรงชีพของตนเอง เป็นความสามารถในการเลือกตัดสินใจได้ว่า

¹Stella I. Hay and Helen C. Anderson, "Are Nurses Meeting Patients' needs ?" American Journal of Nursing. 63 (December 1963): 97

ควรจะทำอะไร และทำอย่างไร เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ เป็นต้น ในการเลือกรับประทานอาหาร การนอน การขยับถ่ายและอื่น ๆ โดยเฉพาะผู้ป่วยจะต้องมีการดูแลตนเองฝึกแปลกไปจากปกติธรรมดา จึงมีความจำเป็นจะต้องพึ่งตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมโรคและป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ มีหลายโรคที่เดี่ยวที่ผู้ป่วยจะต้องพึ่งตัวเองเป็นหลักใหญ่ เช่น ผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ฯลฯ โดยเหตุที่โรคหลอดเลือดหัวใจตีบกำลังเป็นโรคที่ถูกล่าวล้มล้มมากที่สุดเนื่องจากเป็นโรคที่มาเป็นอันดับ 2 ของสาเหตุการตาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหัวใจ เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่เหมาะสมต่อไป

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีเพศต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีวัยต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่รับการรักษาโดยวิธีผ่าตัดกับวิธีรักษาด้วยยา
6. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลไม่เท่ากัน

ปัญหาของการวิจัย

1. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีเพศต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติตนแตกต่างกันหรือไม่

2. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีวัยต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่

3. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนแตกต่างกันหรือไม่

4. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่รับการรักษาโดยวิธีผ่าตัดกับวิธีรักษาด้วยยา มีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนแตกต่างกันหรือไม่

5. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลไม่เท่ากันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีเพศต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนไม่แตกต่างกัน

2. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีวัยต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนไม่แตกต่างกัน

4. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่รับการรักษาโดยวิธีผ่าตัดกับวิธีรักษาด้วยยา มีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนไม่แตกต่างกัน

5. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลไม่เท่ากันมีความรู้เรื่องการปฏิบัติคนไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาความรู้เรื่องการปฏิบัติคนของผู้ป่วยโรคหัวใจชนิดหลอดเลือดหัวใจตีบในแผนกอายุรกรรมและศัลยกรรมทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยที่จำหน่ายแล้ว

และมาตรฐานที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาล 3 แห่งคือ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามธิบดี

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่นำมาทำการวิจัยครั้งนี้ จะต้องเป็นผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรเรื่อง เพศ วัย ระดับการศึกษา การรักษาโดยวิธีผ่าตัดและรักษาด้วยยา จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบหมายถึง ผู้ป่วยที่เส้นเลือดไปเลี้ยงหัวใจตีบหรืออุดตันเป็นผลทำให้เลือดไปเลี้ยงหัวใจไม่เพียงพอ ทำให้หัวใจทำงานไม่เต็มที่ มีอาการแสดงออกของโรคและได้รับการวินิจฉัยแล้ว.

การปฏิบัติตนหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลริเริ่มทำด้วยตนเองในการดำรงชีวิต เพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่อันดีของตน รู้จักเลือกว่าจะทำอะไรบ้าง และทำอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับชีวิตประจำวันในภาวะที่ปกติ และเมื่อเกิดเจ็บป่วยขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

ถือว่าโรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง คือโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และโรงพยาบาลรามธิบดี เป็นสถานการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนคล้ายคลึงกัน